

Ledelseskonsultation med CISU

Torsdag d. 28. januar 2020 kl. 10:00-12:00, Virtuel

Deltagere fra CISU: Jeef Bech, sekretariatsleder, og Andreas Møller Andersen, administrativ leder.

Deltagere fra UM (HCE): Mette Thygesen, kontorchef, Katrine From Høyer, souschef og Nete Kyndesen, fuldmægtig

Velkomst og indledning

UM indledte med at takke for et godt møde dagen forinden med en række civilsamfundsorganisationer. Katrine Høyer From, HCE's nye souschef, blev introduceret, hvor det bl.a. blev fremhævet, at Katrine sidder med i projektgruppen vedr. den nye udviklingspolitiske strategi.

Opsummering fra teknisk konsultation

UM opsummerede kort de væsentligste pointer fra den tekniske konsultation d. 13. januar og kvitterede for det meget læseværdige materiale. Der havde været en grundig gennemgang af administrative forhold og planer for 2021 under den tekniske konsultation.

UM fremhævede den gode løbende dialog og så frem til de strategiske drøftelser, der var lagt op til i dagsordenen. CISU kvitterede ligeledes for godt samarbejde, herunder processen omkring review og opfølgning heraf.

Budget for 2021 blev godkendt ultimo 2020. Hermed kunne UM formelt godkende planerne for 2021 og indsatsen i 2019 (narrativ og regnskab) med forbehold for afklaring i forbindelse med lukning af klimapuljen (PKM), hvor der er overført 3,7 mio. kr. til civilsamfundspuljen.

Orientering om ny udviklingspolitisk strategi og udviklingspolitiske prioriteter

UM orienterede kort om processen for udvikling af den udviklingspolitiske strategi, som jo var godt i gang, herunder muligheden for skriftlige bidrag frem til 5. februar. UM orienterede om, at den nye strategi ville indbefatte civilsamfundspolitikken fremfor at have en separat politik. Fsva. engagementsdagsordenen var det for tidligt at sige, hvordan den nye minister vil bringe dette område videre. Det blev fremhævet, at ministeren er optaget af bl.a. det mellemfolkelige engagement i udviklingsamarbejde, som indgår i puljernes tilgang til folkelig forankring.

UM så frem til CISU's og deres medlemmer bidrag til den nye udviklingspolitiske strategi og værdsatte, at CISU ville holde debatarrangementet ifm. den nye strategi, da inputs fra civilsamfundet ansås som meget vigtigt. UM forventede, at den politiske proces ville gå i gang midt marts, og at folketingshøringen d. 28. januar ville starte processen. Det blev understreget, at det er en politisk forhandlet strategi. CISU var i gang med at udforme et fælles bidrag fra civilsamfundet, ligesom en række medlemmer også ville sende individuelle bidrag til den nye strategi. Høringssvaret ville bl.a. omhandle klima, nexus, skrøbelighed, unge, civilsamfundets råderum og engagement. CISU ville bruge det fælles høringssvar og processen omkring denne til at udforme rammerne for debatarrangementet d. 25.02.2021 med ministeren. CISU ville også gerne komme med faglige inputs til den nye udviklingspolitiske strategi, hvis der skulle opstå behov for dette.

UM spurgte ind til, hvorvidt der var en bredere interesse i demokratiudvikling, rettigheder mv. hos CISU's medlemmer, og i hvilken grad det allerede var i fokus. CISU svarede, at menneskerettigheder og demokrati er kernen i CISU's arbejde, da de er grundlæggende for al arbejde under civilsamfundspuljen, hvor styrkelse af civilsamfundet til at udføre fortalervirksomhed skal baseres på rettigheder og demokratiforståelse. CISU fremhævede det mangfoldige civilsamfunds rolle som grundlag for organisering af pluralistiske interesser, der indgår i demokratiske processer, samt at deres medlemmer er rigtig gode til horisontale partnerskaber (peer-to-peer), hvor der er fokus på lokalisering i form af styrkelse af lokale partnere og mulighed for at støtte nye organiseringsformer som fx sociale og andre uformelle bevægelser.

CISU fremhævede, at civilsamfundspuljen er en åben pulje kendetegnet ved den brede adgang, hvor organisationer kan ansøge baseret på deres interesse, kapacitet og erfaringer - geografisk i alle lande indeholdt i OECD-DACs liste over udviklingslande og tematisk inden for alle 17 verdensmål. Det blev betonet, at dette havde stor betydning for det folkelige engagement. CISU fandt, at binding til f.eks. geografi ville være et nyt signal, der ville være uvant for ansøgere, men at det var uvist, hvilken betydning det vil have for puljen i praksis. Det blev nævnt, at over halvdelen af den samlede portefølje på nuværende tidspunkt nok gik til lande i Afrika. CISU fremhævede at mindre frie rammer skulle forventes at give anledning til debat og kritik fra civilsamfundet, samt at civilsamfundspuljen åbne adgang ofte bliver fremhævet, når rigsrevisionen med mellemrum kommenterer lukkede puljer.

UM orienterede kort om processen vedr. de nye strategiske partnerskabsaftaler (SPA), hvor det blev bemærket, at det er rigtig godt med den tætte dialog i forhold til samspil med programmer og SPA. Det var fortsat mange ubekendte, men en rotation af nogle organisationer var ikke utænkelig. UM spurgte indtil sceneriet, hvor en strategisk partner med en humanitær ramme ikke skulle kvalificere sig til en ny aftale, og hvorvidt dette kunne håndteres hos CISU. CISU kommenterede, at det var et spændende scenarie, som ikke tidligere var blevet drøftet. CISU fremhævede, at CISU har erfaringer med det humanitære bl.a. gennem forvaltning af DERF og

arbejdet med nexus, hvormed det faglige, forvaltningsmæssige og organisatoriske ikke ansås som værende en forhindring. CISU nævnte, at hvis den situation skulle opstå, så kunne der evt. laves et addendum til programretningslinjerne. I forlængelse af drøftelser om samspil mellem SPA og programmer bemærkede CISU, at budget og formater i fremtiden vil komme til at ligne hinanden mere.

Strategisk og organisatorisk udvikling hos CISU, herunder review 2020, partnerskaber og lokalisering

CISU orienterede om det politiske opbrud som opleves i civilsamfundet, som beskrevet i rulleplanen. CISU oplevede, at det alligevel var lykket at udmønte en række politiske prioriteringer i 2020, som udover DERF covid-19 bl.a. havde materialiseret sig i nye støttemodaliteter for engagement og civilsamfundets råderum. CISU nævnte, at de gerne ville ses som et supplement til UM's instrumenter, som et fleksibelt system til løbende politiske prioriteter.

CISU orienterede om det store pres, der var på modaliteterne under civilsamfundspuljen, som både var gældende for faste modaliteter og nye støtteformer. Således var midler til Små Indsats og Medborgerindsatser opbrugt i november 2020, støtteværdige Udviklingsindsats ansøgninger på over 13 mio. var blev afvist i 2020, samtidig med at midler til såvel Engagementspuljen (20+5,75 mio.) og den første råderumsmodalitet (15 mio.) var allokeret. De ekstra tilførte 25 mio. kr. til råderumsmodaliteten fra covid-19 hjælpepakke II forventes af være udmøntet i Q1 2021. CISU påpegede, at man således snart var tilbage til CISU klassik i form af civilsamfundspuljen. CISU orienterede om, at man havde fokus på i forbindelse med fremtidige revisioner af civilsamfundspuljens retningslinjer at vurdere, om modaliteten for samfinansiering kan revideres til yderligere at understøtte diversificering af finansiering af ansøgers indsats.

UM var i store træk enige i det beskrevne politiske opbrud – både på den store klinge og i dansk kontekst. UM var glade for samarbejdet vedr. etablering af de to nye støtteformer om Folkeligt Engagement og Civilsamfundets Råderum i 2020, hvor man anså CISU som havende kontakten til og føling med det brede civilsamfund samt viden og gode erfaringer med folkeligt forankring. UM kvitterede for fleksibiliteten ift. etablering af de nye modaliteter med kort varsel og interessen i at samarbejde omkring nye muligheder. UM bemærkede, at det var forståeligt med bekymringer ift. at være tilbage ved CISU klassik ift. stort pres på modaliteterne, herunder betydning for medarbejderstab. UM orienterede omkring udmøntning af midler til engagement, herunder mulighederne for flere midler til engagementspuljen under CISU, hvor der fortsat bliver arbejdet på sagen, men hvor der endnu ikke er truffet afgørelse for fremtidige formater. CISU kommenterede, at de gerne vil komme med inputs til proces og indhold, hvis det skulle blive relevant. Desuden bemærkede CISU, at de havde arbejdet meget på koblingen mellem

oplysning og engagement, hvor der blev trukket på erfaringer fra Frame, Voice, Report (EU grant) og engagementspuljen.

Civilsamfundspuljen, herunder fremtidig støtte til folkeligt engagement, råderum og klima samt udtræk af CISUs database

Fsva. klimaindsatser orienterede CISU om, at de indgik i Udenrigsministeriets evaluering af *climate envelope*, samt bidrog til ministeriets rapportering til OECD vedr. Rio-markører. CISU oplyste endvidere, at de ville kombinere et internt review og med et eksternt review i foråret 2021 ift. resultater opnået i klimabevillinger. Tidligere evaluering havde vist, at civilsamfundet var en vigtig aktør ift. klimaindsatser. CISU bemærkede, at de nye evalueringer, og dermed evidens, forventede at ligge klar i april-maj 2021. CISU spurgte ind til, i hvilke fora det kunne være giveligt at spille civilsamfundet ind ift. klimaindsatser. UM svarede, at det ville være relevant for CISU at have kontakt til fagkontorer (GDK), herunder Jeppe Pagh-Rasmussen og Mads-Emil Nygaard Stærk, som der allerede er kontakt til. Det ville også være godt at have kontakt til Tomas Anker Christensen, Klimaambassadør, ift. at gøre opmærksom på civilsamfundets særlige rolle. I HCE er Louise Kronborg anker for klima-indsatserne, og CISU er velkommen til at bruge hende som indgang. CISU bemærkede, at de tidligere havde haft kontakt til Tomas Anker Christensen ifm. med oplæg til udviklingsministeren om den nye klimalov om, hvordan civilsamfundet strategisk kunne medtænkes i danske indsatser. CISU fremhævede klima og rettigheder, climate justice og klimatilpasning, som områder hvor civilsamfundet har en særlig rolle og kan bidrage med added value. CISU nævnte, at de arbejder på et forslag vedr. det fremadrettede arbejde med klima.

CISU uddybede deres positive udfordring ift. at støtteværdige projekter overstiger rammen for støttemodaliteter. I den forbindelse blev det fremhævet, at de 40 mio. kr. der var blevet tilført for perioden 2018-21 under Climate Envelope var værdsat, men at interessen såvel som bevillinger til klimaindsatser oversteg dette beløb. Det ville betyde, at når støtteformen udløber i 2021 vil civilsamfundspuljen komme under yderligere pres, hvis der ikke bliver tilført yderligere midler. Det blev hertil fremhævet, at det store pres på civilsamfundet er et udtryk for en succeshistorie, hvor det både er lykket at engagere det brede civilsamfund og øge kapaciteten, som har bidraget til bedre ansøgninger. UM er enig i, at civilsamfundet bliver stadig dygtigere og mere professionelle, men spørgsmålet er om der tilføres flere penge til bistandsområdet. Der er umiddelbart ikke udsigter til stigende budgetter på den korte bane, hvor covid-19 medfører store økonomiske udfordringer. UM bemærkede samtidig, at covid-19 har medført øget opmærksomhed på globale sammenhænge og der er en stigning i opbakning til bistanden i befolkningen.

Samarbejdet mellem CISU og UM, herunder forenklingdagsordenen

UM kvitterede for den gode igangværende proces vedr. afvikling af FAK-OH og orienterede, at man ønsker at igangsætte en tværgående analyse mellem puljerne, start 2021, som bl.a. vil have

fokus på bevillingssystemer, lønmidler i Danmark og resultatrapportering. CISU bemærkede, at der allerede er et godt samarbejde mellem puljer, og at det lød fornuftigt at kigge på tværs af puljerne og at harmonisering af processer lyder som en god ide med fortsat plads til puljernes forskelligheder.

Drøftelse fra de tekniske konsultationer vedr. separat rapportering om projekter, som omhandler Trosfrihed blev vendt. CISU opridsede kort muligheder for at trække data ud af deres system. Det blev aftalt, at UM ville vende tilbage på dette område efter interne drøftelser ift. behov.

CISU orienterede om deres arbejde med forenklingdagsordenen, som har været centralt siden lancering af Verden 2030. Status for 2020 er, at man fortsat ser mange positive resultater fra forenklingarbejdet som f.eks. højt antal nye organisationer, der ansøger civilsamfundspuljen, mange ansøgninger til nye lande, stigende antal frivillige i organisationer der søger, øget medfinansiering samt at rapporteringskrav forenkles. CISU har i foråret 2021 startet et nyt initiativ vedr. forenklingdagsordenen 2.0, hvor nye dimensioner vil blive afdækket. CISU fremhævede, at forenklingdagsordenen er under pres, hvor f.eks. ændringer i forvaltningskrav opleves som nye krav af brugere. CISU påpegede, at forenklingdagsordenen også forudsætter øget risikovillighed, hvorfor CISU har behov for dette mandat fra UM. UM fremhævede, at forvaltning og compliance skal være i orden (korruption, terrorisme, PSEAH og børnearbejde) og at der skal være fuldkommen styr på sådanne forhold forud for anden risikovillighed. Risikovilligheden går langt, men det kræver at der er styr på compliance, som skal være strømlinet og transparent. Hertil bemærkede UM, at man ser frem til at følge CISU's proces med forenklingdagsordenen 2.0 samt fortsat dialog herom.

Tematiske drøftelser

UM spurgte indtil, hvordan CISU og deres medlemmer oplevede, at covid-19 havde påvirket civilsamfundets arbejde, partnerskaber og det globale engagement. CISU bemærkede, at det var noget som der var stor fokus på hos CISU og medlemmer, og at man havde modtaget henvendelser fra mere end 75 bevillinger om ændringer i indsats grundet covid-19, samt at der var mange rådgivninger med medlemmer om dette emne. De oplevede bl.a. at krisen havde givet anledning til øget og nye former for kommunikation, som i mange tilfælde havde styrket partnerskaberne.

CISU berettede om, at man også så en tendens til en stigning i nye organiseringsformer som f.eks. sociale bevægelser og uformelle ofte digitalt bårne organiseringer blandt f.eks. unge. UM kommenterede, at der var fokus på nye organiseringsformer, som var vigtig ikke mindst i forhold til demokratidagsordenen. På dette område vil vi skulle kigge nærmere ind i, hvordan der kan arbejdes med nye organiseringsformer og betydning ift. risikovillighed.

AOB

Det kommende ministerbesøg 25.02.2021 blev kort drøftet, hvor mellemfolkeligt engagement og folkelig forankring i udviklingsamarbejde kunne være gode emner at drøfte med ministeren.